

استادان به دانشجویان نمره «پوشش» می‌دهند

مینا عینی‌فر

مسوولان فرهنگی در روزهای پایانی سال درگیر طرح‌هایی در رابطه با پوشش زنان و دختران در اماکن مختلف شده‌اند؛ طرح‌هایی که تنها شامل حال کارمندانی مثل پرستاران و کارمندان بانک که به‌طور معمول لباس‌هایی یکسان به تن می‌کنند، نیست بلکه کارمندان بعضی از اداره‌های دولتی را هم در بر می‌گیرد. در این میان پوشش دانشجویان هم بعد از منتفی شدن طراحی لباس فرم در وزارت علوم، حالا با قوانین و مقررات تازه‌ای مواجه شده که براساس تازه‌ترین آنها استادان دانشگاه‌های علوم پزشکی مسوول رصد کردن لباس دانشجویان معرفی شده‌اند.

به تازگی معاون فرهنگی و مشاوره معاونت دانشجویی وزارت بهداشت از نهایی شدن آیین‌نامه پوشش دانشجویان علوم پزشکی خبر داده که براساس آن نظر استاداها به عنوان مسوول رصد پوشش و رفتار حرفه‌ای دانشجویان ملاک عمل قرار می‌گیرد. به این ترتیب تنها حراست دانشگاه‌ها نیستند که وظیفه نظارت بر پوشش دانشجویان هنگام ورود و خروج از دانشگاه را بر عهده دارند، بلکه این وظیفه بر دوش استاداها در تمام محیط دانشگاه و کلاسها قرار گرفته است. رونمایی از لباس فرم مشاغل در استانداری تهران نیز یکی دیگر از فعالیتهای اخیر در ارتباط با پوشش بانوان در محیط‌های عمومی بوده است. آیین‌نامه جدید وزارت بهداشت نحوه پوشش صحیح زنان و مردان را در دانشگاه و بیمارستان‌های آموزشی مشخص کرده است؛ آیین‌نامه‌ای که در شورای سیاستگذاری وزارت بهداشت نهایی شده و برای ابلاغ و اجرایی شدن منتظر نظر نهایی معاونت آموزشی وزارت بهداشت است. به نظر می‌رسد مفاد این آیین‌نامه همان مواردی باشد که تاکنون نیز دانشجویان موظف به رعایت آنها بوده‌اند با این تفاوت که معاون فرهنگی و مشاوره معاونت دانشجویی وزارت بهداشت مرجع اصلی نظارت بر پوشش دانشجویان را استادان دانشگاه ذکر کرده است. به گزارش مهر، وحید صرامی معاون فرهنگی و مشاوره معاونت دانشجویی وزارت بهداشت گفته است که در این آیین‌نامه و شیوه‌نامه مرتبط با آن نحوه رسیدگی به صورت دقیق ذکر شده که دانشگاه‌ها بدانند با مصادیق

بدپوششی و بدرفتاری چگونه باید برخورد کنند. در آیین‌نامه حفظ حدود آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مصوب وزارت علوم در سال ۱۳۶۶ تنها موردی که می‌توان اعمال نظارت استاد درباره رفتار فرهنگی دانشجویان را برداشت کرد بند ۱۲ بود مبنی بر اینکه «روابط میان استادان و دانشجویان و کارمندان باید مطابق با مقررات دانشگاهی و ضوابط اخلاق اسلامی باشد و هرگاه کسی خلاف آن را مشاهده کرد بنا بر اصل نهی از منکر به متخلفان تذکر دهد و اگر تذکر او موثر واقع نشد مراتب را به مقامات مسوول دانشگاه اطلاع دهد.»

مسوول اجرای این آیین‌نامه در بند چهاردهم آن، روسای دانشگاه‌ها و مدارس عالی ذکر شده که می‌توانند به کمک کمیته‌های انضباطی و هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری به آن رسیدگی کنند. در آیین‌نامه جدید تکیه اصلی مسوولان به استادهاست و این طور که صرامی اعلام کرده استاد وظیفه اصلی نمره‌دهی به پوشش و رفتار حرفه‌ای دانشجو را بر عهده می‌گیرد: «ما روال را این طور دیده‌ایم که مرجع گزارش‌دهنده ما استاد خواهد بود. ما نظر استاد را ملاک عمل قرار می‌دهیم چراکه معتقدیم استاد از نظر سطح اجتماعی فردی قابل اعتماد است که با دانشجویان نیز در تماس است.» علاوه بر گزارش عملکرد دانشجویان در پوشش، استاد وظیفه نمره‌دهی را نیز بر عهده خواهد داشت، آن‌طور که دکتر وحید صراف‌ی معاون فرهنگی وزارت بهداشت می‌گوید: «در آیین‌نامه پوشش دانشجویان علوم پزشکی، استاد وظیفه اصلی نمره‌دهی به پوشش و رفتار حرفه‌ای دانشجو را بر عهده می‌گیرد و ما راهکارهایی دیده‌ایم که چطور معاونت آموزشی و استادان را در این موضوع دخیل کنیم. در واقع استاد به عنوان فردی که در بیشترین مدت‌زمان می‌تواند رفتار دانشجو را رصد کند، علاوه بر نمره درسی در پایان هر نیمسال، نمره‌ای به عنوان پوشش و رفتار حرفه‌ای به دانشجو می‌دهد و در نهایت برای دانشجویان کارنامه فرهنگی صادر می‌شود.» معاون فرهنگی و مشاوره معاونت دانشجویی وزارت بهداشت گفته است آیین‌نامه به صورت مصدافی ورود پیدا نکرده است و کلیات مطرح می‌شود تا استاد نیز به يك مبصر بدل نشود. به گفته او «محیط بیمارستان به‌عنوان محیط آموزشی محسوب می‌شود و از این رو ما در آیین‌نامه شفاف بیان کرده‌ایم که پوشش مردان و زنان چگونه باید باشد.» وزارت بهداشت این آیین‌نامه را پس از نهایی شدن در سال تحصیلی آینده اجرا می‌کند.

طرح یکسان‌سازی پوشش و لباس فرم مشاغل

مرداد ماه امسال بود که موضوع یکسان‌سازی پوشش دانشجویان و طراحی لباس فرم برای آنها از سوی سرپرست اداره ترویج فرهنگ عفاف و حجاب مرکز امور اجتماعی وزارت کشور مطرح شد، اما وزارت علوم این خبر را تکذیب کرد. جلیل دارا، مدیرکل اداره امور فرهنگی وزارت علوم اعلام کرد، این وزارتخانه به دنبال یکسان‌سازی پوشش دانشجویی نیست. به این ترتیب موضوع لباس فرم برای دانشجویان ظاهراً منتفی شد اما تلاش برای ایجاد لباس فرم در بعضی مشاغل ادامه دارد. طهورا نوری، سرپرست اداره ترویج فرهنگ عفاف و حجاب مرکز امور اجتماعی وزارت کشور بعد از تکذیب وزارت علوم بر لباس فرم دانشجویی در گفت‌وگو با خبرآنلاین گفت: «کمیته لباس مشاغل به دنبال یکسان‌سازی لباس دانشجویان نیست اما درباره ادارات فرق می‌کند. لباس‌ها در ادارات يك شكل و ضابطه‌مند می‌شود.» چنانکه در چند ماه اخیر تلاش‌هایی در این راستا صورت گرفته است. سیام بهمن استانداری تهران از لباس فرم زنان شاغل استانداری و دیگر دستگاه‌های اجرایی تهران رونمایی کرد. تمدن، استاندار تهران درباره این طرح گفت: «اجرای ساماندهی پوشش اداری کارکنان دولت به صورت طرح ملی از استان تهران آغاز شده و در ادامه به تمام دستگاه‌های اجرایی دولت در سراسر کشور منتقل می‌شود.» به گفته او این طرح از فروردین‌ماه برای خانم‌های شاغل در دستگاه‌های دولتی اجرا می‌شود. استاندار تهران می‌گوید؛ طراحی لباس فرم مناسب برای آقایان شاغل هم در دستور کار قرار دارد و تلاش شده تا پوشش‌های طراحی شده از نظر بهداشت، سلامت و هزینه جوابگوی نیاز کارکنان باشد. به گفته او این اقدام با همکاری اداره کل امور بانوان و خانواده وزارت کشور و اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری تهران، نظرخواهی از استادان دانشگاه انجام شده و مبتنی بر نظرسنجی از زنان شاغل در استانداری از نظر رنگ، نوع پارچه و طراحی بوده است. در این زمینه دولت کم‌های مالی انجام می‌دهد اما به‌طور مشخص تامین هزینه‌ها از سوی کارکنان دولت مدنظر است. عباسی، مدیرکل دفتر امور زنان و خانواده وزارت کشور هم درباره طراحی لباس مشاغل در گفت‌وگو با ایسنا تامین امنیت کاری به جای خودنمایی را از اهداف این طرح ذکر کرده و افزوده بود: رنگ‌ها و طرح‌هایی در نظر گرفته می‌شود که متناسب با شئون خانم‌ها باشد و مطمئناً از رنگ‌های تند که زیبنده محیط کار نیست، استفاده نخواهد شد. گرچه علیرضا افشار، قائم مقام وزیر کشور در امور فرهنگی و اجتماعی در گفت‌وگو با ایسنا اعلام کرده استفاده از این لباس‌ها داوطلبانه است اما گفته‌های برخی مسوولان از ضرورت استفاده از این لباس‌ها حکایت دارد. آذر نظری، مشاور امور بانوان استانداری هم در گفت‌وگو با این خبرگزاری گفت: «از سال

آینده بانوان موظفند برای یکسان‌سازی فرم‌های اداری با پوشش جدید در ادارات حاضر شوند.» همچنین در تعدادی از اداره‌های دولتی هم‌اکنون نیز از لباس فرم استفاده می‌شود. ۲۳ بهمن امسال معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از اجرای طرح یکسان‌سازی پوشش کادر درمانی دانشگاه خبر داد. دکتر ناصر سرگلزایی این طرح را که با اعتباری بیش از ۶۰۰ میلیون تومان اجرا شد، در راستای گسترش عفاف و حجاب دانسته بود. سازمان میراث فرهنگی نیز از اداره‌هایی است که استفاده از لباس فرم در آن اجرایی شده است. اسفند ۸۸ بود که معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی در همایش رونمایی پوشش کارکنان زن با استفاده از طرح‌های سنتی و صنایع دستی گفت: «سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بنا بر وظیفه ای که در حوزه اشاعه و ترویج طراحی سنتی و صنایع دستی بر عهده دارد، اقدام به طراحی پوشش کارکنان کرده است.» به گزارش ایلنا، تهمینه دانیالی با بیان اینکه در طراحی این پوشش دو رویکرد مورد نظر بوده است، تصریح کرد: «سعی شده در طراحی این پوشش به گونه‌ای عمل شود که نشان‌دهنده حفظ میراث فرهنگی و دینی ما باشد؛ به خصوص با توجه به اینکه در سال‌های گذشته تهاجم فرهنگی بیگانگان باعث ایجاد مشکلاتی در جامعه شده است.» دانیالی در رابطه با قیمت لباس‌های طراحی شده گفت: «هم‌اکنون مبلغ تمام شده هر یک از این لباس‌ها برای ما حدود صد هزار تومان بوده است؛ اما در صورتی که این لباس‌ها به تولید انبوه برسند، قیمت تمام شده بین ۵۰ تا ۸۰ هزار تومان است.» دانیالی در آن زمان از استقبال وزیر آموزش و پرورش از این پوشش‌ها خبر داد و گفت: «می‌توان امیدوار بود که در آینده‌ای نزدیک افراد شاغل در آموزش و پرورش نیز از این لباس‌ها به عنوان لباس فرم استفاده کنند.» روابط عمومی اداره راه و ترابری ۱۲ آبان ۸۹ از یکسان‌سازی پوشش بانوان این اداره خبر داد. حجت‌الاسلام محمود مرادی، دبیر ستاد صیانت از حریم امنیت عمومی و حقوق شهروندی مدعی شد این طرح با استقبال بانوان شاغل روبه‌رو شد و لباس‌های فرم زمستانی با رنگ سرمه‌ای و تابستانی با رنگ روشن و مقنعه‌های هماهنگ با این لباس‌ها در اختیار همکاران قرار گرفت.

۱۵ اسفند ۱۳۹۰

بر گرفته از مجله شرق